Dinsdag 20 Juli 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 3956

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dageiijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Basiliek van San Lorenzo getroffen.

Paus bezichtigt de schade en zegent de gewonden.

Meer dan 500 vliegtuigen namen aanval op Rome deel.

Militaire doelen werden ernstig gehavend.

Z.H. DE PAUS ANTWOORDT.

Volgens de Zwitserse pers zou Zijne Heiligheid de Paus een antwoord gestuurd hebben aan President Roosevelt op zijn brief, welke geschreven was voor de aanval op Sicilië. De inhoud van de brief is onbekend en schijnt een persoonlijk karakter te dragen. Volgens het bericht zou de Paus echter uitdrukkelijk onderscheid gemaakt hebben tussen de Fascistisch Italiaanse regering en de Nazistisch Duitse regering. Met de eerste regering onderhoudt het Vaticaan, zoals men weet, diplomatieke betrekkingen (N.C.W.N.S., 19.7).

PROTEST VAN DEN PAUS TE VERWACHTEN?

Het DNB zeide in een bericht uit Rome, hetwelk door de Associated Press werd opgevangen: „Goed ingelichte kringen van het Vaticaan verklaren, dat de Paus een scherp persoonlijk protest zal zenden aan Roosevelt en Churchill met betrekking tot het bombarderen van de Basiliek van San Lorenzo" (Londen, (AP) 19.7).

HET EERSTE COMMENTAAR VAN EEN KATHOLIEKEN KERKVOOGD.

Joseph Cardinaal Macrory, Aartsbisschop van Armagh en Primaat van Ierland, zeide bij het horen van het bombardement op Rome: „Het is zeer ernstig nieuws en het spijt mij het te horen" (Belfast, (AP) 19.7).

REACTIE OP HET BOMBARDEMENT VAN ROME.

Lewis Hawkins seint uit Londen:

Londen, zelf veel gebombardeerd, ontving het nieuws omtrent de eerste luchtaanval op Rome met grimmige instemming, hoewel niet met biezondere vreugde, en was van mening dat dit het begin is van een reeks welke zal voortduren tot Italië uit de oorlog getreden is. De pers en de particuliere mening schenen het erover eens te zijn, dat de tijd gekomen is waarop het bombarderen van de fascistische hoofdstad nodig is om de slag van Italië te verkorten en vele levens van Geallieerden en asbondgenoten aan het gevechtsfront te sparen.

Enkele uren na de aanval verklaarde de radio van Rome, dat een kerk beschadigd werd. Men zeide, dat Zijne Heiligheid de Paus de Basilica San Lorenzo fuori le Mura (Buiten-de-Muren) bezocht, welke „hedenmorgen gehavend werd door bommen, die door de Angelsaksische vliegers geworpen werden". Een uitzending van Vaticaanstad, welke door de Associated Press werd opgevangen, zeide, dat de Paus de Basiliek bezocht. Het was de eerste maal sedert drie jaren, dat de Paus Vaticaanstad verliet. Bij het bezoek aan de Basiliek — een der 'zeven hoofdkerken van Rome' — werd de Heilige Vader vergezeld door Monsignore Montini en ontvangen door een geestdriftige menigte, die de Zegen vroeg.

Deze kerk ligt op ongeveer 900 meter ten Noord-Westen van de rangeerterreinen van San Lorenzo, een der voornaamste doelen van de aanval. Er is geen bericht van andere zijde omtrent het beschadigen van de kerk. Tevoren meldde Rome, dat vele woningen in brand gezet werden.

De Geallieerden namen de zorg het communiqué over de aanval op Rome uit te geven voordat de as overdreven berichten kon uitzenden. Pas laat in de namiddag zond de Duitse radio een bericht uit „afkomstig van Vaticaanstad". Men beweerde: „Het Vaticaan en alle kerkelijke kringen zijn zeer verrast en verstoord over de vijandelijke aanval op Rome, welke — in tegenstelling tot de vele verzekeringen die door de Verenigde Staten en Groot Britannië gegeven werden — vele woningen in Rome heeft vernield". Men zeide, dat de Kerk enkele hoogwaardigheidsbekleders heeft uitgezonden om een onderzoek in te stellen naar de schade en „de Paus zeer teleurgesteld was over de houding der Geallieerden toen Hij de branden in de stad zag" (Londen, (AP) 19.7).

[San Lorenzo, ook wel Sint Laurentius-buiten-de-Muren genaamd, ligt zoals de benaming „buiten de muren" reeds aangeeft, heel ver uit het centrum van Rome, en juist aan de andere uithoek der stad als de St. Pieterskerk of Vaticaanse Basiliek. De St. Jan of Lateraanse Basiliek — de eigen pauselijke cathedraal — ligt ten opzichte van deze beide kerken in een driehoek, doch meer naar het centrum der stad, al blijft ook deze er nog een heel eind vandaan. Zoals uit de telegrammen elders blijkt zijn bommen vlak bij de St. Jan terecht gekomen.

De plaats van San Lorenzo is een van Rome's zeven heuvelen, de Viminaal, op welke top St. Laurentius op 10 Augustus 258 de marteldood stierf.

Hij werd levend gebraden op een rooster, waarvan de ene helft momenteel in het Escuriaal in Spanje bewaard wordt en de andere helft in een andere San Lorenzo-kerk te Rome is: in de thans gebombardeerde San Lorenzo-buiten-de-Muren, wordt ook een rooster bewaard als aandenken, doch dit is meer als monument, daar het niet de echte rooster is. Ter plaatse waar Laurentius gebraden werd, is door Constantijn den Grote al een kapelletje opgericht, zoals meer gedaan werd op de martelplaats van beroemde bloedgetuigen; ook de St. Pieter is uit zo'n kerkhofnis of exedra ontstaan. Later werd er steeds bijgebouwd, en in de 5e eeuw stond er al een grote rijke kerk, hiernaast kwam nog weer een tweede die aan de Moedergods gewijd werd en in de 8e eeuw de titel van Basilica Major kreeg, een titel, die deze kerk op het ogenblik nog draagt. De kerken werden onder Honorius III in 1214 gecombineerd, op zulk een wijze dat het deel van Constantijns kerkje het presbyterium werd. Eindelijk kwam de kerk in 1647 in een staat, waarin zij verkeerde toen Pius IX haar in 1864 liet herstellen in haar tegenwoordige toestand. Paus Pius IX had een grote devotie tot St. Laurentius en ondernam dit werk: de oude kerk van Constantijn werd in haar oude staat teruggebracht, de aarde die er onder Paus Honorius III in 1214 was ingeworpen om de vloer op te hogen, werd uitgegraven, zodat de kostbare pauwmarmeren zware zuilen, die door de verbouwing van Honorius half in de grond waren komen te staan, weer geheel te voorschijn kwamen. Deze zuilen zijn nog een van de bezienswaardigheden der stad. De ingang naar de catacomben van de H. Cyriaca kwam weer vrij, zodat men nu uit de kerk door een deurtje toegang heeft tot deze catacomben. De oude patriarchale zetel, van marmer en mozaïek staat weer in oude glorie te prijken. Ter weerszijden van het middenschip en in de absis zijn onschatbare mozaïeken uit oude eeuwen. Deze Kerk alleen heeft meer mozaïekwerken dan er in geheel Nederland te vinden zijn.

In de San Lorenzo is Pius IX ingevolge zijn laatste wil begraven geworden.

De oude vlakte, de Fundus Veranus, waarheen aanvankelijk Laurentius' lichaam was gebracht, bestaat ook nog altijd en is thans Rome's grootste kerkhof, Campo Verrano.

Dat de kerk getroffen is, is vermoedelijk te wijten aan het feit, dat in deze hoek van Rome op een klein aantal vierkante kilometers ook liggen: het station Termini (hoofdstation van Rome), de Villa Torlonia (woonhuis van Mussolini) en een groot aantal kazernes. — Redactie Amigoe.]

Mons. Verriet over het Bombardement van Rome.

De „Associated Press" heeft erop aangedrongen zoveel mogelijk de mening van de katholieke leiders te vragen naar aanleiding van het eerste bombardement van Rome. Elders in dit blad vindt men reeds enkele uitspraken. Wij hebben ons gewend tot Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mons. P. I. Verriet O.P., den Apostolisch Vicarius van Curaçao, die de volgende commentaar gaf:

Ik kan slechts diep en diep betreuren, dat de oorlogsnoodzaak het zover heeft gebracht, dat men thans tot het bombarderen van Rome heeft moeten overgaan, vooral omdat deze stad, behalve haar godsdienstige betekenis voor ons, katholieken, haars gelijke op de wereld niet heeft aan monumenten van cultuur en wetenschap. De Italianen, die de strijd nu practisch toch verloren hebben, konden zich beter overgeven, waardoor het einddoel van onze strijd sneller bereikt zou worden, terwijl Rome gespaard zou kunnen blijven. Ik kan alle gelovigen slechts opwekken in deze dagen in het biezonder te bidden voor Zijne Heiligheid den Paus, want ondanks alle beloften vrezen wij het ergste, daar reeds bij het eerste bombardement de eerbiedwaardige San Lorenzo door een bom getroffen werd en een andere bom terecht kwam en ontplofte in de nabijheid van St. Jan van Lateranen, Moeder en Hoofd van alle Kerken ter Wereld.

BERLIJN OVER HET BOMBARDEMENT OP ROME.

De radio van Berlijn deelde mede, dat Rome vandaag (Maandag) opnieuw gebombardeerd is van 10.50 tot 14.00 uur. De radio zeide, dat volgens een bericht uit Rome de eerste aanvallers verschenen om 11.00 uur, gevolgd door andere die op een hoogte van 5500 meter vlogen. De Duitse radio sprak van „opnieuw", waarmede mogelijk gerefereerd werd naar de aanval op Lido di Roma enige tijd geleden.

Volgens de radio van Berlijn vielen de bommen in verschillende districten van het Oostelijk deel van de stad en een bom zou ontploft zijn op ongeveer 300 meter van de Basilica van St. Jan van Lateranen, welke tot het Vaticaan behoort (Londen, (AP) 19.7). [St. Jan van Lateranen is de pauselijke cathedraal en de hoofdkerk der gehele wereld. Uit het bovenstaande blijkt ook, dat Rome niet tweemaal gebombardeerd werd ,zoals gisteren uit het Allerlaatste Nieuws kon worden opgemaakt. Dit werd namelijk door het late spoedbericht gemeld zonder verdere uitleg — Red.]

ITALIAANS COMMENTAAR BLIJFT LANG UIT.

Onbevestigde berichten uit Italië zeiden, dat granaten van het Italiaanse afweergeschut, die niet ontploften voordat zij grond troffen, bijdroegen aan de schade, welke door het Geallieerde bombardement op Rome werd veroorzaakt.

Tot de vroege namiddag was er geen Italiaans commentaar op het feit, dat de omvang van de schade nog niet werd vastgesteld (Bern, (AP) 19.7).

ACHTSTE LEGER NADERT GERBINI.

Het Britse 8 leger schijnt thans in zijn opmars de zone van Gerbini met zijn 11 landingsterreinen, behalve het hoogvliegveld, bereikt te hebben (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 19.7).

GOUVERNEUR-GENERAAL VAN ZUID-AFRIKA OVERLEDEN.

Sir Patrick Duncan, de 72-jarige Gouverneur-Generaal der Unie van Zuid-Afrika sedert 1937, is overleden (Pretoria, Unie van Zuid-Afrika, (AP) 19.7).

Het nieuws van vandaag.

Natuurlijk blijft het grote bombardement van gisteren op Rome algemeen de aandacht trekken, ook omdat thans de biezonderheden bekend worden. De aanval nu werd uitgevoerd door meer dan 500 bommenwerpers, waarvan een deel uit Noord-Afrika en een deel uit het Midden-Oosten kwam. Alleen de vliegtuigen uit het Midden-Oosten wierpen reeds 350 ton aan bommen. Hoeveel springstoffen de toestellen uit Noord-Afrika afwierpen is niet bekend, doch het communiqué van vandaag zegt, dat slechts 5 vliegtuigen vermist worden, minder dan 1% van het totaal dus.

Rome geeft toe dat de aangerichte schade groot is. Voor zover vastgesteld zou het aantal doden 166 en het aantal gewonden 159 bedragen. Het Italiaanse communiqué zegt niet welke schade aan de militaire doelen werd toegebracht, doch noemt de volgende andere objecten, die geheel of gedeeltelijk vernield werden: De arbeiderswoningen in de Prenastina en Latina districten, de Basiliek van San Lorenzo, de Campo Verrano, de begraafplaats, de Universiteitsstad en natuurlijk enkele hospitalen.

Volgens berichten uit Rome heeft Zijne Heiligheid de Paus zich terstond buiten de Vaticaanstad begeven om de slachtoffers te helpen en de schade te bezichtigen, welke aan de Basiliek van San Lorenzo werd toegebracht. Een beschrijving van deze kerk vinde men in een noot van de Redactie op blz. 3. Ook de Italiaanse Koning en Koningin begaven zich in de stad.

Het Duitse propaganda-agentschap DNB deelt mede, dat de Paus een persoonlijk protest zal zenden aan President Roosevelt en Premier Churchill tegen de aanval.

Van Katholieke zijde wordt algemeen de spijt tot uitdrukking gebracht over het bombardement. Enkele commentaren van Kerkvoogden van Curaçao, Ierland en Mexico, publiceren wij reeds heden. De commentaren in de Geallieerde pers geven de schuld aan Mussolini en zijn fascistisch régime en in het onzijdige Ierland is een stroming gaande om Rome alsnog tot open stad te doen verklaren door de Italiaanse Regering.

Op Sicilië maken de troepen der Verenigde Landen snel voortgang. Noordamerikaanse troepen zouden zich reeds in de omgeving van Enna bevinden na Caltanisetta veroverd te hebben. En wat van zeer groot belang is: officieel meldt het Hoofdkwartier van Generaal Eisenhower, dat de Italianen zich bij gehele afdelingen tegelijk overgeven en zelfs muiten tegen hun Duitse commandanten.

Het Russische offensief bij Orel maakt nog steeds voortgang en de Sovjets zitten in een halve boog om dit belangrijke Duitse bastion. Nog zeer grote verliezen werden den nazies toegebracht.

In het Vere Oosten deden Geallieerde bommenwerpers voor de tweede maal een aanval op Makassar, hoofdstad van het Nederlandse eiland Celebes.

Mogelijkheden van samenwerking tussen Suriname en Curaçao.

Het belang van Curaçao bij Suriname's Agrarische ontwikkeling.
De taak van beide West-Indiën in Rijks- en defensieverband.
Suriname's Statenvoorzitter bepleit samenwerking tussen Suriname en Curaçao teneinde „onze vingerwijzingen te doen begrijpen en naar onze stem te doen luisteren."

Belangrijke landsaangelegenheden hebben het bezoek van Suriname's Statenvoorzitter Dr. J. Prado, aan Curaçao niet doen doorgaan. Niettemin heeft Suriname's Gouverneur doen weten, dat zodra de omstandigheden zulks veroorloven, Hij ertoe zal medewerken, dat Dr. del Prado's bezoek aan Curaçao kan doorgaan. Dr. J. R. Wix alhier was evenwel zo vriendelijk ons de text ter beschikking te stellen van een redevoering, welke de wensen en mogelijkheden van samenwerking op economisch, staatkundig en ander terrein tussen de beide vrije staatsdelen — Dr. del Prado gebruikt nog steeds de benaming Gebiedsdeel — Suriname en Curaçao. In verband met het grote belang van niet genoeg te bevorderen toenadering tussen onze beide staatsdelen, willen wij een en ander aan deze belangrijke rede ontlenen.

Dr. del Prado schrijft dan:

Lang voor er sprake was van de uittocht van vele honderden Surinaamse werklieden naar de oliebedrijven in Curaçao en Aruba, traden Surinaamse medici en onderwijzers in dienst van Curaçao. Bij voortduring hebben onze geneesheren vele posten bezet op alle eilanden in dit gebiedsdeel en menige naam leeft hier voort in aangename herinnering en met gevoelens van respect en waardering. Velen mijner tijdgenoten hebben hun beste jaren gegeven in de dienst der volksgezondheid in dit land en met veel succes en voldoening hebben zij de arbeid verricht in het welzijn dezer bevolking. Hiernaast trokken vele onderwijskrachten naar deze eilanden, teneinde deel te nemen aan de opvoeding der jeugd en haar vorming tot goede burgers. Ook deze groep werkt hier met toewijding en wil zich geheel geven aan de delicate taak haar opgedragen.

Maar naast deze geestelijke werkers trokken tot Curaçao vele honderdtallen jonge Surinamers, die het grote arbeidsleger der olie-maatschappijen kwamen versterken. Het zijn onze beste jongemannen, die in deze gelederen zijn binnengetreden en voor Suriname zelf is deze uittocht geen prettig verschijnsel.

Er is echter geen aanleiding een treurzang aan te heffen, gezien de omstandigheden, die toen dit wegtrekken van zovele gezonde jonge mannen noodzakelijk maakten. En hoe ongaarne deze exodus ook werd aanschouwd, zo werd het toch toegejuicht, dat Curaçao gelegenheid bood aan deze jongelui, zich een bestaan te verwerven.

Het feit nu van de aanwezigheid van Surinaamse medici, onderwijzers en arbeidskrachten bij de industrieën in Curaçao gedurende reeds geruime tijd, kan niet zonder betekenis blijven in het grote maatschappelijke leven. Ik meen te mogen opmerken, dat onze rijksgenoten in dit gebiedsdeel onmogelijk onverschillig kunnen staan tegenover dit gebeuren en zijn betekenis voor de staatshuishouding. Onwillekeurig zou gevreesd worden, dat de Surinaamse krachten niet altijd als welgevallige medewerkers werden beschouwd, doch veeleer als concurrerende mededingers! In het algemeen is dit intussen niet alleen niet gebleken, doch veeleer leerden de verschillende bevolkingsgroepen elkaar kennen en langzamerhand waarderen.

Met veel genoegen heb ik bij voortduring mij op de hoogte gehouden van alles wat zich in deze lijn ontwikkelde, en uit gesprekken met verlofgangers naar Suriname heb ik steeds nieuwe vorderingen kunnen vernemen bij pogingen der Surinamers om met de Curaçaose broeders in steeds nauwer contact te komen en zodoende tot verdergaande wederzijdse waardering te geraken. Het wil mij voorkomen, dat reeds grote vorderingen zijn gemaakt op deze weg en dat de toekomstige ontwikkeling van zaken op dit terrein met vertrouwen mag worden tegemoet gezien.

Het was een uitstekende gedachte geweest van de initiatiefnemers om een vereniging van Surinamers te vormen, die om zeer veel redenen recht van bestaan heeft[1]). Niet alleen omdat de samenhang van landgenoten wordt bevorderd, maar bovenal, omdat in gemeenschappelijk overleg de wegen kunnen worden gezocht om op gezonde en doeltreffende wijze zich in deze maatschappij in te burgeren, met inzicht en begrip voor de problemen, die om een oplossing vragen. Het is voorwaar geen gemakkelijke taak geweest, die de leiders dezer vereniging op zich hadden genomen. Maar de resultaten, die zij tot dusverre mochten bereiken, zijn een vleiend testimonium niet alleen, doch wettigen alleszins de verwachting, dat nog grote winsten zullen worden geboekt. De tact, die steeds wordt in acht genomen en de vastberadenheid waarmede men voortschrijdt op de gekozen weg, verraden een goede visie en goed gevormde wil. En onder zulke omstandigheden blijft het succes nooit uit, hoewel moeilijkheden en hinderpalen ook te overwinnen zijn en hoe grote strijd ook moet worden gestreden tegen vooroordelen en wantrouwen!

Na deze inleidende beschouwingen kom ik tot het eigenlijke onderwerp: de samenwerking tussen Curaçao en Suriname. Uit hetgeen ik aanvoerde omtrent de aanwezigheid van een belangrijk deel mijner landgenoten in deze samenleving en de pogingen dezer Surinamers om mede te werken aan de groei en bloei van dit land, blijkt al voldoende, dat aan Suriname de eer toekomt op de meest practische wijze samenwerking te demonstreren.

Zeker, men zal geneigd zijn mij voor te houden, dat de naar Curaçao getrokken Surinamers niet in de eerste plaats deze samenwerking voor ogen hadden, doch eenvoudig een bestaan zochten. Maar hiernaast staat de wijze, waarop dit be-

[1]) De Katholieke Surinamers waren hierin voorgegaan; sedert Juli 1938 bestond al de **St. Aloysiuskring te Willemstad**, die alle katholieke Surinamers verenigde. — Red. Amigoe.

(Vervolg op pagina 4).

Drie ontspanningsoorden voor onze krijgslui.

Bezoek aan Nieuwediep.

Dezer dagen werd de pers in de gelegenheid gesteld een bezoek te brengen aan het Officiershuis Nieuwediep, ingericht in de voormalige Thelma-kliniek van Dr. Maal. Wij zijn blijde van de uitnodiging gebruik te hebben gemaakt, al was het slechts om de geruchten te kunnen tegenspreken, die beweren, dat dit officiershuis zo weelderig zou zijn ingericht. Het huis is inderdaad keurig netjes, maar er is met geld gewoekerd. Er is in geen enkel vertrek overdaad. De officieren, die hier geen eigen woning hebben, hebben naturlijk ook recht op een behoorlijke woning.

De huisvesting der Officieren der Nederlandse Marine, alhier tijdelijk gedetacheerd en tewerkgesteld op militaire bureaux, inrichting-kazernes, T.M. bootbasis, vormde een probleem hetwelk reeds lang om een oplossing vroeg. Gedeeltelijk konden de Officieren worden ondergebracht in het Officiershuis Fort Amsterdam, de overigen woonden in hotels en bij particulieren. Het gevolg hiervan was dat vele Officieren verspreid woonden over de gehele stad en vaak daarbuiten. Toen zich dan ook de gelegenheid voordeed de beschikking te krijgen over de Thelma-kliniek, om te worden ingericht als Officiershuis, werd deze gelegenheid onmiddellijk aangegrepen en de voormalige kliniek na enige verbouwing in dienst gesteld als Officiershuis met de naam van „Huize Nieuwediep". Met het bestaande Officiershuis in het Fort Amsterdam en Huize Nieuwediep is het woningvraagstuk voor de Officieren der Koninklijke Marine grotendeels opgelost en voorts het voor de dienst grote voordeel verkregen dat zij in spoedgevallen, zoals bv. bij alarm, gemakkelijk bereikbaar zijn.

Het resultaat is uitnemend. Men kent de oude kliniek niet meer terug. De operatiezaal is leeszaal geworden, de hal zitkamer. De oudere officieren wonen in kleine eenpersoonskamers, de anderen in grotere tweepersoonsvertrekken. De vroegere woning van Dr. Maal is ingericht voor verblijf van den Schout bij Nacht en het lijkenhuisje is verbouwd tot een prettige woning, waarin Mevrouw Mannekens, die de schepter zwaait over de officieren, haar eigen vertrekken heeft. Een woord van lof aan het adres van den Heer C. Hagedoorn, die de architectonische inrichting des huizes op zich nam, is zeker ter plaatse.

Militair Vacantiehuis te Westpunt.

Degenen onder het militair personeel, die er de voorkeur aan geven hun verlof in of dichtbij de stad door te brengen, kunnen zulks doen door te gaan logeren in het R.K. Zeemanshuis, R.K. Militair Tehuis of in het marine Vacantieoord dat door de Sociëteit „Asiento", in samenwerking met het Comité „Nederland", op het Koningsplein is ingericht.

Deze instellingen zijn bij uitstek geschikt voor degenen die — zoals hier boven reeds gezegd — hun vacantie in of dichtbij de stad wensen door te brengen. Evenwel (en dit werd vooral waargenomen bij het veelal nog zeer jeugdige Indische Marine-personeel gaf een niet onbelangrijk gedeelte der militairen er de voorkeur aan, hun vacantie in een kazerne door te brengen. Aangezien in deze gevallen zeker niet bereikt werd dat het jaarlijkse verlof een verfrissende afwisseling in het toch al zo eentonige bestaan van den militair zou brengen, werd de wenselijkheid gevoeld om een vacantieverblijf buiten de stad beschikbaar te stellen.

De Dienst van Ontwikkeling & Ontspanning slaagde er in een geschikt huis te Westpunt te huren, dat ingericht werd om 10 logeergasten tegelijk te kunnen herbergen.

Een hofmeester en een kok, bijgestaan door twee militaire werklieden zijn belast met de verzorging van de logeergasten en blijkens onze ervaringen doen deze het uitnemend.

De pers, rondgeleid door de Heren Van Straelen en Corsten, heeft dit vacantie-oord mogen bezichtigen en wij kunnen getuigen, dat het goed is dit huis te heben ingericht. Het huisje staat even voor de kerk, schuin tegenover het kerkhof, dus vlak bij het „bos". De verzorging is in goede handen. Wat het eten betreft handelt men naar de uitspraak van O. & O.'s Johan de Goederen: „Slechts met een maag die lekker volgegeten is, gevoelt een vacantieganger zich gelukkig".

Voorlopig is het huis voor 10 weken gehuurd, terwijl ruim 80 liefhebbers zich hebben aangemeld om hun verlof op Westpunt door te brengen. Bizondere aandacht wordt besteed aan de voeding en verzorging, terwijl Westpunt, naast de rustige landelijke sfeer, volop gelegenheid biedt tot zwemmen, roeien, vissen, wandelen, voetballen en dergelijke bezigheden, die er toe medewerken om een prettig verlof te kunnen hebben.

Militaire Zweminrichting te Sint Michielsbaai.

De militairen beschikken over een mooie zweminrichting, gelegen op de plantage Brakkeput Mei-Mei, welke aldaar gebouwd werd door het Comité V.O.S.

Het water ter plaatse is evenwel niet helder, doordat veel modder aanslibt; vooral wanneer er een honderdtal of meer militairen tegelijk komen zwemmen, heeft die modder een zeer ongunstige invloed op de watergesteldheid. Een en ander heeft dan ook tot gevolg dat de militairen er de voorkeur aan geven te Sint Michielsbaai te gaan zwemmen. Van de zweminrichting te Brakkeput wordt door de militairen geen gebruik meer gemaakt.

Het vorenstaande in aanmerking nemende, besloot de Dienst van O. & O. de zweminrichting te Brakkeput, bestaande uit kleedkamers en steiger, naar Sint Michielsbaai over te doen brengen. Voor dit doel werd door het Gouvernement een gedeelte van de ter plaatse beschikbare domeingronden afgestaan.

Teneinde deze zweminrichting tevens te kunnen gebruiken als ontspanningsoord (het leent zich zeer goed voor het houden van picnics e.d.) zullen, naast de over te brengen inrichting van Brakkeput twee nieuwe paviljoens worden bijgebouwd, een voor Officieren en een voor onder-officieren terwijl de mogelijkheid wordt bestudeerd om eventueel voor corporaals en manschappen ter plaatse een logeerhuis in te richten.

CURAÇAO

VIERING COLOMBIAANSE ONAFHANKELIJKHEIDSDAG.

In de kerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier werd hedenmorgen een Plechtige Heilige Mis opgedragen ter gelegenheid van de 134e onafhankelijkheidsdag van de Republiek Colombia.

De Apostolisch Vicarius, Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur Petrus I. Verriet O.P., was aanwezig. Zijne Excellentie de Gouverneur werd vertegenwoordigd door Dr. William Charles de la Try Ellis.

Behalve de Colombiaanse Consul de Heer C. Posada Gaviria en de Vice-Consul de Heer Joseph M. J. Ellis waren nog tegenwoordig verschillende militaire persoonlijkheden en vooraanstaanden uit de burgerbevolking, de Colombiaanse arbeiders van de Isla en belangstellenden.

De Heilige Mis werd opgedragen door Pastoor Petrus D. Elie O.P., bijgestaan door Pastoor Constantius Gallé O.P. als Diaken en Pastoor Henricus Penninx O. P. als Sub-diaken. Pastoor Anton Schipper O.P. was caeremoniarius. Aan de deur van de kerk werd de Apostolisch Vicarius ontvangen door den Vice-Consul van Colombia, den Heer Joseph M. J. Ellis.

Na de Heilige Mis werden het Wilhelmus en het Colombiaans volkslied gezongen. Daarna ging men naar de stad, waar kransen gelegd werden bij het Bolivar monument, het beeld van Hare Majesteit de Koningin en het beeld van Louis Brion, in leven Admiraal van de Republiek van Groot Colombia.

BOEKJE PHILOMENA.

In Suriname zal dezer dagen een boekje verschijnen met een spel omtrent de H. Philomena. Dit stuk is eerst in „De Katholiek" verschenen en verschijnt thans in boekvorm. Het stuk schijnt zeer geschikt voor verenigingen, die een uitvoering willen geven.

DE BRITTEN, ONZE BONDGENOTEN.

Hedenavond om 21 uur zal voor de plaatselijke radio de tweede lezing gehouden worden uit de serie, getiteld: „De Britten — Onze Bondgenoten". De lezing wordt gehouden door den Heer Th. de Boer en zal behandelen het karakter en de regering van Engelands Koningin uit de Tudortijd, Elisabeth.

SOCIËTEIT „CURAÇAO".

Het Bestuur van de Sociëteit „Curaçao" deelt ons mede, dat een receptie zal worden gehouden ter herdenking van het 40-jarig bestaan der sociëteit op de 22e dezer van 17 tot 19 uur, in het Clubgebouw op Pietermaai, Julianaplein 16. Deze receptie zal worden opgeluisterd door de Harmonie „Oudlerlingen Scherpenheuvel".

DE GOUVERNEMENTS-MIDDELEN.

Aan belastingen in Juni 1943 werd ontvangen ƒ 847.132,— tegen ƒ 788.093,— in Juni 1942, terwijl $^1/_{12}$ der raming is ƒ 920.216.—. De overige inkomsten bedroegen ƒ 429.325,— tegen ƒ 328.095,— in Juni 1942, terwijl $^1/_{12}$ der raming is ƒ 460.822,—.

In totaal werd over de zes eerste maanden van het jaar 1943 ontvangen ƒ 8.617.265,— tegen ƒ 7.115.580,— in 1942, terwijl de raming bedroeg ƒ 8.286.228,—.

NEDERLAND.

DE JAPANSE VLOOT.

De correspondent van de „New York Times" te Londen heeft een persgesprek gevoerd met Vice Admiraal Coenraad E. L. Helfrich, den Commandant der Nederlandse strijdkrachten in het Verre Oosten.

Helfrich betwijfelde op enige Geallieerde stap langs de lijn, die thans wordt gevolgd, Tokio er toe zou kunnen bewegen de Japanse vloot als een eenheid te doen zee kiezen. Hij zeide dat de Japanse vloot zeer machtig is al blijft haar precieze kracht een geheim. Zolang deze vloot niet is vernietigd bestaat er weinig hoop op, dat het vertrouwen van het Japanse volk kan worden geschokt, zoals de zaken thans staan, is Tokio volledig in staat verbinding met de door Japan bezette gebieden te onderhouden door middel van corvetten, torpedojagers, een groot aantal kruisers en een paar oude slagschepen. Japan heeft Soerabaia en Singapore reeds in zoverre hersteld dat hun havens en dokken geheel ten zijne dienste staan een krachtige Geallieerde aanval op de Marshall-, Mariana- en Carolina-eilanden; die stampvol zijn van Japanse vliegtuigen en vlootbases is de enige manier om de Japanse vloot tot een beslissende zeeslag uit te lokken. Dit zou voorlopig veel belangrijker zijn dan een bombardement van Tokio uit de lucht volgen Vice-Admiraal C. E. L. Helfrich.

VOOR DE ZIELERUST VAN PATER VAN DER VLUGT.

Bisschop J. Mangers, geassisteerd door drie Noorse priesters, heeft een plechtige H. Mis opgedragen voor de zielerust van Pater Hugo van der Vlugt, te Hamar in Noorwegen. Men herinnert zich dat Pater van der Vlugt, procurator van de Nederlandse Katholieke Missie in Noorwegen, enige maanden geleden in een Duits concentratiekamp is omgekomen. De Kerk was geheel gevuld; ook vele protestanten waren aanwezig. Bisschop J. Mangers beschreef Pater van der Vlugt als een „eerwaardig man, de steun van menige priesters".

NOG MEER TOEZICHT OP DE BANKEN.

De Duitsers hebben in Nederland een nieuw decreet uitgevaardigd waarbij een „bankregister" wordt ingesteld. Geen bank mag werkzaam zijn zonder in dit register te zijn ingeschreven. Alle banken moeten hun balans en hun winst en verliesrekening bij de Nederlandse Bank inleveren binnen acht maanden na het einde van het belastingjaar. De Nederlandse Bank is eveneens bevoegd maandelijkse of driemaandelijkse rapporten te vragen en aan bepaalde instructies door de Nederlandse Bank verstrekt, moet door de banken worden voldaan, wanneer deze rapporten blijk geven van een ongewenste gang van zaken. Verder is toestemming van de Nederlandse Bank nodig voor reorganisatie, samensmelting, opening van bijbanken en dergelijke. Handelsbanken moeten volledige bizonderheden verschaffen van verleende credieten die het millioen guldens te boven gaan of die meer bedragen dan vijf procent van hun kapitaal. De Secretaris-generaal van financiën heeft de bevoegdheid, na ruggespraak met de Nederlandse Bank liquidatie van handelsbanken te gelasten wanneer deze niet in staat zijn garantie te storten voor depositogelden, wanneer de directie niet geacht wordt voor haar taak berekend te zijn of wanneer men zich niet stipt houdt aan de gestelde regelen. Op overtredingen van dit nieuwe decreet zijn gevangenisstraffen gesteld, en of boeten tot ƒ 25.000.

$^2/_3$ VAN ALLE ZEELUI ZIJN KATHOLIEK.

Volgens gegevens gepubliceerd door het NCWC te Washington zijn $^1/_3$ van alle Britse zeelieden katholiek. Twee derden van alle zeelieden der gehele wereld zijn katholiek.

LIJST VAN GIJZELAARS.

In de provincie Friesland:

(Gearresteerd in Mei en Juni vorig jaar).

J. Algera, Leeuwarden, Kamerlid; **H. Algra**, Huizum, Onderwijzer; **J. Athmers**, Sneek, Geneesheer; **D. Bakker**, Drachten, Predikant; **W. Bannings**, Makkum, Predikant; **K. Bijlsma**, Franeker, Notaris; **B. Bolwijk**, Anjum, Notaris; **C. H. C. Cath**, Huizum, Geneesheer; **R. P. Cleveringa**, Leeuwarden, Raadsheer; **S. W. van Datzig**, Leeuwarden, Apotheker; **J. Dijkstra**, Sneek, Directeur; **J. Th. Eummer**, Leeuwarden, Hoofdboekhouder; **A. C. Gaastra**, Leeuwarden, jursit; **G. Gerbrandy**, Leeuwarden, Predikant; **E. de Haan**, Heereveen, koopman; **A. Hankels**, Heereveen, predikant; **V. Heystra**, Leeuwarden, Directeur; **H. Mulder**, Langweer, notaris; **A. v.d. Meulen**, Leeuwarden, Advocaat; **S. v.d. Meulen**, Gorredijk, Directeur; **H. Posthuma**, Leeuwarden, Kantoorbediende; **C. van Raay**, Leeuwarden, Directeur; **B. H. F. Ruberg, O.P.**, Leeuwarden, Kapelaan van de Dominicanen parochie aldaar; **G. Stein**, Leeuwarden, Geestelijke; **R. L. M. Tombrack**, **Leeuwarden**, Directeur; **J. Verheuvel**, Leeuwarden, Geestelijke; **J. Witsen Elias**, Leeuwarden, Redacteur; **H. Witteveen**, Drachten, Directeur; **C. v.d. Woude**, Leeuwarden, Predikant; **K. Wybenga**, Dronrijp, Predikant.

In de provincie Groningen.

G. P. van Beek, Groningen, sigarenhandelaar; **L. J. D. E. Buve**, Groningen, deken; **D. M. Breukelaar**, Groningen, advocaat; **F. J. J. Buytendijk**, Groningen, hoogleraar; **A. J. Douwen**, Veendam, Directeur; **H. Engelkes**, Groningen, arts; **W. Feith**, Groningen, kinderrechter; **P. Feitsma**, Groningen, Inspecteur; **Dr. J. Fischer**, Winschoten, predikant; **J. Fruiza**, Groningen, koopman; **W. Hoekstra**, Haren; **J. B. H. Hulsman**, Goningen, Hoofdredacteur van het door de Nazies verboden dagblad „Ons Noorden" en broeder van Pater M: Hulsman alhier; **D. Jensema**, Loppersum, Landbouwer; **L. H. Julsingha**, Delfzijl, Burgemeester; **H. Klossterman**, Finsterwolde, notaris; **J. Koning**, Winschoten, fabrieksdirecteur; **J. B. Meesker**, Wildervank, Graanhandelaar; **B. Nauta**, Groningen, bedrijfsleider; **A. Olthof**, Winschoten, Directeur; **G. Ritzema**, Groningen, notaris; **A. Romijn**, Winschoten, burgemeester; **H. Rottinghuis**, Haren, architect; **G. Schilthuis**, Groningen, advocaat; **W. Segaar**, Groningen, werkloze; **J. Spoelstra**, Leens, Burgemeester; **A. Steen**, Groningen, Ambtenaar O.W.; **J. Tuin**, Hoogezand, burgemeester; **J. Varkevisser**, Groningen, kantoorbediende; **D. Vinkers**, Westerlee, Landbouwer; **J. Vogelzang**, Winschoten, geneesheer; **I. Vos**, Winschoten, notaris; **J. Vos** Ulrum, vertegenwoordiger; **G. L. Warburg**, Groningen, advocaat; **W. Wierda**, Groningen, onderwijzer; **M. Wolthers**, Groningen, Gemeentesecretaris; **L. Zielstra**, Groningen, Geneesheer.

Makassar op Celebes gebombardeerd.

Italianen op Sicilië geven zich bij honderden over.

Russen maken nieuwe vordering in de Orel-sector.

AANVAL OP MAKASSAR.

Murlin Spencer seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan:

Voor de tweede maal sedert de Japanners Nederlands Oost Indië onder de voet liepen deden Geallieerde bommenwerpers een gewaagde aanval op de grote vijandelijke basis te Makassar. Een grote vloot van Liberators maakte de rondreis van meer dan 3000 kilometer in de nacht van Zondag en veroorzaakte vele branden, welke boven de grote havenstad op Celebes oplaaiden. Enkele branden welke werden gesticht langs de waterkant, in het fabrieksgebied en op het vliegveld, konden 130 kilometer ver worden gezien.

Het communiqué zeide, dat de Noordamerikaanse troepen hun bruggehoofd vergroot hebben met een beperkte vordering te Lilio, op ongeveer 5 kilometer ten Oosten van het voornaamste Japanse vliegveld te Munda. 179 Japanners werden gedood; de Noordamerikaanse verliezen zijn gering.

Bommenwerpers bestookten de Japanse stellingen ten Noorden van het vliegveld te Munda en te Bairoko aan de Kula-Golf. Mitchells bestreken en mitrailleerden den vijand op de stranden tussen Munda en Lambeti. Op Nieuw Guinea ruimden de Geallieerde grondstrijdkrachten nog een Japans sterktepunt op de hellingen van de Berg Tambu nabij Salamaua. Nog 82 Japanners lieten hierbij het leven.

Zware en middelzware bommenwerpers deden weer een hevige aanvallen op de vliegvelden van Kahili en Ballale in het Buin-Faisi gebied. Er werden 3 grote branden gesticht. De laatste berichten over de hevige aanval, welke er Zondag werd uitgevoerd, zeide, dat 21 vijandelijke jagers werden neergeschoten tegen verlies van 10 Geallieerde vliegtuigen. (Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 20.7).

RUSSISCHE LANDINGSPOGING BIJ DE VARANGER FJORD.

De Duitse radio meldde, dat Russische amphibie-strijdkrachten een aanval gedaan hebben op de kust van de Varanger Fjord geheel in het Noorden van Noorwegen.

De landingspoging zou ondernomen zijn aan de kust ten Zuiden van Vardoe op het schiereiland dat in de Barentszee uitsteekt in de richting van het Vissers-schiereiland.

De Duitsers beweerden, dat de landingsvaartuigen werden beschoten door kustbatterijen, die vele tot zinken bracht of beschadigde. De rest zou zich hebben teruggetrokken (Londen, (AP) 20.7).

HOEKSTEEN VAN ST. PIETER.

De jubileumkerk van San Eugenio, welke wordt gebouwd ter gelegenheid van het jubileum van Pius XII, bevat een hoeksteen, die gehouwen is uit het fundament van de Vaticaanse basiliek.

DUITS COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het Duitse communiqué, gelijk opgevangen door de radio van Berlijn:

„Gisteren vielen de Sovjets ook tevergeefs aan in de Centrale en Zuidelijke delen van het Oostfront. Zij leden wederom hevige bloedige verliezen en verloren nog 337 tanks. Bij het bruggehoofd in de Kuban gaf de vijand de aanvallen in de loop van de namiddag op vanwege zijn ernstige verliezen. Aan de Mius en de benedenloop van de Donets zetten de Sovjets hun pogingen voort om door te breken. Zij slaagden hierin evenwel niet door de hardnekkige verdediging en vastberaden tegenaanvallen van onze troepen. Ten Noorden van Belgorod werden voetvolk- en tankformaties van de Sovjets, die in verschillende golven aanvielen, stuk geslagen voor de eigenlijke gevechtslinie.

In het gehele gebied van Orel sloegen onze troepen in fluctuerende gevechten de vijandelijke aanvallen af op talrijke punten van ons front. Dit ging gepaard met biezonder hevige verliezen voor de Sovjets. Aan de rest van het front ondernamen de Sovjets slechts vruchteloze plaatselijke aanvallen.

Met grote formaties bood de Duitse luchtmacht steun in de gevechten op punten in de slag van verdediging en in vele luchtgevechten had zij succes. Roemeense gevechtsvliegers schoten hierbij 17 Sovjet machines neer. Op Sicilië zetten de Duitse en Italiaanse troepen de felle weerstand voort, gedeeltelijk in mobiele gevechten. In de kustsector ten Zuiden van Catania werden pogingen van het Britse voetvolk en tankformaties om door de geschutsstellingen en krachtige afdelingen van de luchtmacht door te breken, afgeslagen.

De Duitse en Italiaanse luchtformaties bestreden dag en nacht de transportvloot van den vijand in de wateren van Sicilië en met veel succes. Bij het afslaan van aanvallen op Duitse convooien nabij de Noorse en Deense kusten, werd een vijandelijke duikboot tot zinken gebracht. Duitse geleideschepen en gevechtsvliegtuigen schoten 5 vliegtuigen neer. Nog 4 vijandelijke vliegtuigen, waaronder een vliegboot, werden boven het Kanaal en de Atlantische Oceaan vernietigd. Een onzer gevechtsvliegtuigen ging verloren. In de nacht van Zondag op Maandag vlogen enkele afzonderlijke stoornisvliegtuigen boven gebied van het Reich. Duitse duikboten brachten schepen tot zinken met een totale scheepsruimte van 62.000 ton in gevechten tegen de vijandelijke bevoorradingslinies" (New York, (AP) 19.7).

JAPANS COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt een communiqué, dat door het Japanse Keizerlijke Hoofdkwartier werd uitgegeven:

„Een deel van de eenheden van ons garnizoen op het eiland Nieuw Georgië voerde in de nacht van 16 Juli een omtrekkende beweging uit om in de rug van de vijandelijke linie te komen en in verrassingsaanvallen op het vijandelijke landingspunt, alsook op gemotoriseerde eenheden ten Oosten van de rivier de Ai werd hevige schade toegebracht aan de landingsmiddelen en de troepen, die daar gestationeerd waren. Er werden ook gemotoriseerde eenheden opgeruimd. Onze strijdkrachten zetten deze verrichtingen voort. De Japanse eenheden, die nabij Munda op het eiland Nieuw Georgië gestationeerd zijn, hebben verschillende aanvallen van vijandelijke strijdkrachten, die door tanks gesteund werden, afgeslagen. Op 17 Juli werd een flottielje van vijandelijke torpedoboten, welke poogde een landing tot stand te brengen, beschoten en afgeslagen.

De Keizerlijke vloot- en luchteenheden in het gebied van de Salomonseilanden hebben op 15, 16 en 17 Juli de volgende resultaten behaald: 1) de Keizerlijke vloot- en luchteenheden vielen de vijandelijke stellingen op het eiland Roviana aan en veroorzaakten er hevig schade. Tegelijk werden ongeveer 50 vijandelijke vliegtuigen bestreden, die een tegenaanval deden, en 19 ervan werden neergeschoten. 10 Onzer vliegtuigen zijn nog niet teruggekeerd naar hun bases. 2) Op 16 Juli vielen zij het eiland Vanikoro in de Santa Cruz groep aan alsook Tulagi en Guadalcanal. Vijandelijke schepen voor anker werden er beschadigd. 3) Op 17 Juli bestreden zij 167 vijandelijke vliegtuigen, die Buin op het eiland Bougainville aanvielen. 58 Vijandelijke vliegtuigen werden hierbij neergeschoten. Wij verloren 9 vliegtuigen." Deze beweringen zijn van Geallieerde zijde niet bevestigd (New York, (AP) 19.7).

CHINEZEN BRENGEN JAPS ERNSTIGE VERLIEZEN TOE.

Het Chinese Hoofdcommando zeide, dat op 7 Juli de Chinezen een Japanse aanval op hun stellingen afsloegen nabij Hoihong op het Luitsjow schiereiland in de provincie Kwangtung. Een strijdmacht van enkele duizenden Japanners verloor meer dan 1000 man in een slag met de Chinezen in het Noorden van Kiangsu tegen eind Juni. Onder de doden behoorde een regiments-commandant. Meer dan 100 Japanners werden enkele dagen geleden gedood bij een botsing in het Zuiden van de provincie Hupeh (Tsjungking, (AP) 19.7).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

350 ton aan bommen op Rome geworpen.

Als volgt luidt het communiqué van de Noordamerikaanse luchtmacht in het Midden-Oosten:

„Een grote strijdmacht van Liberator zware bommenwerpers van Generaal-Majoor Lewis H. Breretons 9e Noordamerikaanse legerluchtcorps nam Maandag deel aan de massa-aanval op militaire doelen in en nabij Rome.

De vliegtuigen uit het Midden-Oosten arriveerden kort na het middaguur boven het doel en wierpen bijna 700.000 pond (350 ton) aan brisantbommen. Zij bleven een uur en een kwartier boven het gebied van Rome en deden een hevige aanval op de rangeerterreinen te Littorio op 6 kilometer ten Oosten van Vaticaanstad. De eerste 12 vliegtuigen, die naar hun Libyse basis terugkeerden, meldden vele voltreffers op de rangeerterreinen en olie-terreinen. Voorts werd hevige schade aangericht aan de spoorwegverbindingen in het gebied, aldus zeggen de eerste rapporten, die het Hoofdkwartier van Brereton bereiken" (Caïro, (AP) 19.7).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„De Noordamerikaanse troepen drongen verder vooruit in de Centrale en Westelijke sectoren van het Siciliaanse front. **Zij melden, dat weinig weerstand wordt ondervonden in het Westen waar de vijand zich bij honderden overgeeft. Er zijn ook vele tekenen van muiterijen door de Italiaanse troepen, welke onder bevel van Duitse officieren staan.** Thans kan worden bekend gemaakt, dat de belangrijke stad Caltanisetta veroverd is door de Noordamerikaanse strijdkrachten Porto Empedocle is ook in onze handen.

De Canadese strijdkrachten zijn gestuit op een krachtig verzet bij hun opmars hoewel zij zich nog steeds een weg vooruit vechten. De vijand zette zijn wanhopige pogingen voort om Catania te redden. Zijn stellingen ten [illegible]iden van de stad worden beschermd Zu[illegible] rivieren, die uit het Westen door de [illegible] de vlakte van Catania stromen ove[illegible]wige verliezen. De De vijand lijdt he[illegible]er in deze sectroepen van het 8e leg[illegible] en gepantor verzamelen hun kracht [illegible]vijandeserde patrouilles porren in de [illegible]lijke verdediging. **Zeer ernstige schade werd veroorzaakt door de aanvallen, die gisteren door een strijdmacht van meer dan 50 bommenwerpers gedaan werd op de militaire doelen in Rome.** De rangeerterreinen van San Lorenzo en Littorio werden hevig gebombardeerd en een grote hoeveelheid rollend materiaal en spoorweginstallaties werden vernield. De staalfabriek van Tabonelli en de chemische fabrieken werden ook beschadigd. Er werden ook hevige aanvallen gedaan op het vliegveld van Rome waar vliegtuigen en hangars werden vernield.

De weerstand van vijandelijke vliegtuigen en afweerdefensies was licht, doch onze escorterende gevechtsvliegtuigen schoten 2 vijandelijke vliegtuigen neer. Van deze biezonder geslaagde onderneming worden 5 vliegtuigen vermist. Tijdens de dag vielen middelzware bommenwerpers het verbindingscentrum Randazzo op Sicilië aan. Gevechtsbommenwerpers zetten hun aanvallen op de vijandelijke wegen en spoorwegverbindingen voort. Onze gevechtsvliegtuigen onderhielden hun patrouillevluchten boven de scheepvaart en de landingsstrijdkrachten en vernielden 8 vijandelijke vliegtuigen. In de nacht van 18 op 19 Juli werd Catania gebombardeerd door middelzware bommenwerpers. Onze vliegtuigen voerden 's nachts patrouillevluchten uit en nachtjagers vernielden 1 vijandelijke vliegtuig. Van deze verrichtingen worden 4 onzer vliegtuigen vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 20.7).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De Russen maakten bekend, dat de opmars in de Orel-sector voortduurt. 12 Duitse tegenaanvallen werden gisteren afgeslagen met hevige verliezen voor den vijand. Ten Noorden van Orel werden nog 70 bewoonde plaatsen genomen. Ten Oosten van Orel werden nog 40 bewoonde plaatsen genomen en ten Zuiden van Orel veroverde het Rode leger 20 bewoonde plaatsen, waaronder het spoorwegstation van Maloarchangelsk. In de richting van Belgorod hebben de patrouille-activiteiten voortgang. Op 18 Juli vernielden of beschadigden de Russische troepen in de Orel-sector 72 Duitse tanks en 97 vliegtuigen.

— **Londen:** Een Brits bericht zeide, dat Noordamerikaanse en Britse troepen Enna, midden op Sicilië, bereikt hebben.

— **New York:** Radio-Berlijn zeide, dat in de afgelopen nacht weer het luchtalarm in Rome klonk. De stad zelf werd echter niet aangevallen.

— **Londen: Generaal Giraud is in Groot Brittannië uit Canada aangekomen.**

— **Londen:** Propaganda-uitzendingen van de as beweerden, dat de Paus bij Roosevelt en Churchill geprotesteerd heeft tegen de aanval op Rome. Berlijn zeide, dat Monsignore Giovanni Battista Montini, de Onder-Staatssecretaris van het Vaticaan, enkele uren na de aanval een onderhoud had met den Noordamerikaansen Zaakgelastigde Pitman. Er is geen bevestiging van deze berichten.

— **Geallieerd Hoofdkwartier, in Noord-Afrika:** Generaal Guillio Cesare Gotti Porcinari, Bevelhebber van de 54e Napels divisie, is op Sicilië gevangen. Hij is de 4e divisie-commandant, die gevangen genomen werd.

— **Londen:** Radio-Berlijn deelde mede, dat de Opperbevelhebber van de Italiaanse militaire politie en zijn stafchef bij het bombardement van gisteren op Rome gedood werden. Het zijn Generaal Hazon en Kolonel Barenco.

— **New York:** De Britse radio zeide in een bericht uit Bern, dat **Mussolini „de gehele aanval op Rome doorbracht in een schuilkelder, welke voor hem speciaal gebouwd werd".** De radio herinnerde eraan, dat de Italiaanse radio zeide, **dat Zijne Heiligheid Paus Pius XII geweigerd had dekking te zoeken tijdens de aanval.**

— **Washington (spoed): De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat Liberator zware bommenwerpers de vijandelijke basis te Paramusjiru Jima in de Japanse Koerilen-eilanden Maandag gebombardeerd hebben.**

De hele stad was vanmorgen vol van geruchten volgens welke de invasie van Nederland en België zou zijn begonnen. Hoeveel keren wij zijn opgebeld is niet meer na te gaan. Hierom delen wij mede, dat wij bij ter perse gaan van deze editie nog geen enkel bericht hieromtrent hadden ontvangen, zelfs niet iets dat in deze richting wees.

Bekendmaking.

De Oudst aanwezend Zeeofficier op Aruba

maakt bekend

dat het, op grond van artikel 1, sub d. van Publicatieblad No. 122 van 1941, verboden is, fotografische opnamen of films te maken van:

a. de raffinaderij en het tankpark van de Arend Petroleum Maatschappij, zoomede van alle daarmee verband houdende installaties, pijpleidingen, enz;

b. de raffinaderij en het tankpark van de Lago Oil & Transport company, zoomede van alle daarmee verband houdende installaties, pijpleidingen, enz.;

c. de havens, steigers, kaden en werven te Oranjestad en te Sint Nicolaas, zoomede van alle rechtstreeks met het havenbedrijf in betrekking staande gebouwen en installaties;

d. de terreinen van de Landsradiodienst met alle daarop staande gebouwen en installaties:

e. de waterdistillatie-inrichting te Balashi en de water-reservoirs te Santa Cruz van de Landswatervoorzieningsdienst met alle daarmee rechtstreeks verband houdende installaties;

f. het vliegveld Dakota en alle daarop of in de naaste omgeving daarvan staande gebouwen of installaties.

Behalve het fotografeeren of filmen zelf van de bovengenoemde objecten, is het tevens verboden fotografische opnamen of films te maken, waarbij deze objecten of gedeelten daarvan als achtergrond dienen, dan wel daarop geheel of ten deele zichtbaar zijn.

Bij overtreding van deze bepalingen zal de politie onverwijld overgaan tot inbeslagname van het gebruikte fototoestel of filmapparaat.

De Oudst Aanwezend Zeeofficier,

F. J. E. Krips.

2291

Colombiaansche Onafhankelijkheidsdag.

Na 300 jaar door Spanje te zijn overheerst werd in het jaar 1819 te Angostura de Republiek Colombia gevestigd door den man, die met de vrijheidsstrijd der vroegere Spaans-Amerikaanse Republieken in één adem genoemd wordt: Simon Bolivar.

Genoeg is hier over dezen groten man bekend, dan dat wij vandaag een beschrijving zullen geven van zijn leven en zijn grote daden.

Als wij deze dag echter speciaal herdenken, dan in het omdat de banden tussen ons Staatsdeel en dit grote land (1.162.376 vierkante kilometer) d.w.z. 35 x Nederland, maar met slechts ruim 9 millioen bewoners steeds vriendschappelijk geweest zijn en vandaag misschien beter dan ooit zijn.

Nederlanders hebben een toenemend aandeel in de sociale activiteiten van Colombia. Door de oorlog niet in staat hun verloftijd in het moederland door te brengen gaan steeds meer Nederlanders naar Colombia om er te genieten van het heerlijke klimaat, het natuurschoon, de gastvrijheid en charme der bewoners van dit land. De artikelen, die „Dagblad Amigoe di Curaçao" hierover telkens publiceert, de verslagen van de viering van 10 Mei en andere nationale gedenkdagen, de aandacht, die „El Tiempo" en andere Colombiaanse bladen aan Nederland en Curaçao wijden, getuigen van een immer toenemende hartelijke verstandhouding tussen onze landen.

Colombia is het land van de eeuwige lente zegt men wel eens en degenen, die er geweest zijn bevestigen dit volmondig. Maar als men teveel nadruk zou leggen op het klimaat en de natuur van dit schone land met zijn heerlijke bloemenpracht, dan ware men misschien wel geneigd te geloven, dat hiermede goed gemaakt wil worden wat elders ontbreekt.

Niets is minder waar dan dit.

Colombia is misschien wel het meest vooruitstrevende land van Zuid- en Midden-Amerika. In Bogotá, de hoofdstad, vindt men meer boekenwinkels dan cafe's of restaurants, iets wat op Curaçao juist andersom is.

De Colombianen zijn trots op hun cultuur en beschaving en steken dit niet onder stoelen of banken. Bogota's telefoonboek noemt de hoofdstad zelfs „het Athene van het Westelijke halfrond". Behalve de Nationale Universiteit te Bogotá, die in 1572 gevestigd werd, zijn er nog 4 universiteiten. Colombia is op enkele honderdduizenden na geheel Katholiek, maar als waar democratisch land is iedereen vrij de godsdienst te belijden, die hij verkiest.

Van de ruim 9 millioen inwoners van het land is ongeveer 20% geheel blank (in Bogotá en Medellin zijn er vooral veel blanken), 5% is zuiver Indiaans, 5% is zuiver zwart (voornamelijk aan de tropische kust), en de rest is mesties of mulat, waarbij de blanke afkomst overheerst. Rassenstrijd is echter onbekend en allen zijn vurig patriottisch.

Dat het hart van Colombia daarom klopt voor de democratische zaak behoeft geen betoog. Reeds twee jaar geleden, toen het land de betrekkingen met de as nog niet verbroken had, zeide de toenmalige President Eduardo Santos:

„De philosophie van het nazisme is het aequivalent van de vernieling van ons nationalisme".

Zijn opvolger, de huidige President Dr. Alfonso Lopez Pumarejo, is sterk anti-as en een groot voorstander vooral van samenwerking met de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

Met zijn olie draagt Colombia bij aan de oorlogvoering en het verslaan onzer vijanden: de vijanden van democratie en vrijheid. Spreken wij vandaag daarom de hoop uit, dat de vrijheid, welke Colombia in 1819 heeft weten te erlangen, bestendigd zal blijven tot in het einde der dagen tot welzijn van eigen volk.

(Vervolg van pagina 1).

staan werd gebruikt, en dan kan niet worden ontkend, dat zowel sociaal als geestelijk en cultureel door de Surinamers belangrijk wordt gecontribueerd in deze gemeenschap. Zij bepalen zich niet enkel tot de bevrediging hunner materiële behoeften, doch organiseren door hun vereniging kunstavonden en lezingen van allerei aard, waarmede op zo verschillend gebied velen ook mede kunnen profiteren van hetgeen bedoeld is als ontspanning en ontwikkeling.

In 1942 hadden wij in Suriname het genoegen de heren Dr. Desertine, Mr. Elias en Everts te mogen begroeten, die tot ons kwamen als afgevaardigden van het inmiddels gevormde Comité Suriname — Curaçao. De zending dezer heren omvatte een algemene oriëntering van het terrein, waarop samenwerking mogelijk zou kunnen zijn. Ik had de eer tot de commissie te behoren, die de eerste besprekingen moest voeren en denk met veel waardering terug aan de aangename, degelijke en zakelijke wijze, waarop zowel de gedelegeerden uit Curaçao, als de gastheren, wederzijds van gedachten en gevoelens hebben gewisseld.

Aangezien de vraagstukken, die aan de orde kwamen, van zeer uiteenlopende aard waren en diepgaande deskundige bestudering vereisten, werd aanstonds gewerkt aan de vorming van een uitgebreid comité, dat zich weer splitste in tal van sub-commissies, waarin deskundige mannen met de gedetailleerde studie der problemen werden belast. De commissie uit Curaçao kreeg later gelegenheid met enkele dezer sub-commissies te beraadslagen en zich een mening te vormen omtrent de moeilijkheden en mogelijkheden, die de practijk zou bieden. Kort voor de commissie weer huiswaarts zou keren, mocht zij nog een algemene vergadering bijwonen, waarop het Comité Curaçao — Suriname officieel tot stand kwam en discussies over principiële punten plaats vonden.

Oorzaken slapte Comité Suriname — Curaçao.

Na het vertrek der heren uit Suriname is een grote stilte ingetreden. Ik voor mij heb de indruk, dat de oorzaak der voorlopige onvruchtbaarheid van het gezochte contact ligt in de omstandigheden, waarin wij thans leven. Het is alleszins begrijpelijk, dat Curaçao de wens had gekoesterd van Suriname uit op commercieel gebied hulp te kunnen ontvangen door de export van levensmiddelen hierheen. En juist op dit terrein waren de mogelijkheden vrijwel negatief.

Voor een goed begrip van zaken door het grote publiek in Curaçao is het noodzakelijk hier te verklaren, dat de oorlogstoestand Suriname op dit vitaal gebied sterk heeft aangegrepen. Onze export van koffie, suiker en rijst heeft geweldig geleden door de onttrekking aan de landbouw van vele duizenden arbeiders door de ingevoerde schutterij en de zeer uitgebreide defensie-werken, die op menig gebied moeten worden uitgevoerd. De koffieplantages, die met enige duizenden arbeiders werkten, moeten het thans met veel en veel minder stellen; van de suikerplantages daalt het aantal arbeiders met tientallen tegelijk, terwijl het beplante rijst-areaal ook belangrijk heeft geleden. Onder deze omstandigheden is Suriname in het geval komen te verkeren, van zeer moeilijk en onbevredigend in eigen behoeften te kunnen voorzien. Ik kan mij voorstellen, dat bij deze gang van zaken de beide Comité's op dit gebied geen zaken konden doen en dat zodoende een verslapping van het contact is gevolgd.

Voor de verzorging van de geestelijke en culturele factoren is de grote spanning waarin beide gebiedsdelen leven, niet de vereiste rustige sfeer. Daarom blijft ook dit terrein voorlopig braak liggen.

Dit betekent intussen geenszins, dat wij wederzijds moeten vervallen in algehele werkloosheid; dit zou in hoge mate zijn te betreuren. Het wil mij voorkomen dat de aangelegde banden moeten worden vastgehouden, en dat plannen kunnen worden ontworpen, die in de toekomst tot uitvoering kunnen worden gebracht. Er zijn m.i. zelfs zeer goede mogelijkheden, wanneer de daartoe aangewezen sub-commissies zich daaromtrent willen verstaan.

Suriname biedt als agrarisch land vele kansen, wanneer naast kapitaal voldoende kennis van moderne landbouw-methodes en voldoende arbeiders het aanzijn kunnen geven aan de productie van vele gewassen en producten, die zowel voor Curaçao en Suriname, als de wereld daarbuiten in aanmerking kunnen komen. De bevolking van de landbouw keert straks terug naar het land en de plantages wanneer deze bange tijden voorbij zijn, en het werk weer aanlokkelijk en bevredigend wordt gemaakt!

En juist dit laatste zal een probleem worden van zeer grote betekenis. De oplossing van dit vraagstuk zal niet eenvoudig zijn, omdat de landbouw in Suriname reeds vóór de oorlog niet bevredigend was te noemen. Ik zal u niet vermoeien met zeer uitvoerige beschouwingen omtrent de oorzaken van deze toestand, die van verschillende aard zijn. Het lijkt mij voldoende op te merken, dat bij de grote landbouw, en in het bijzonder bij de koffie-cultuur, de geldelijke moeilijkheden waarin de plantages verkeerden, o.a. door onvoldoende afzetmogelijkheden, een loonpolitiek tot gevolg hadden, die tot het verloop der arbeiders aanleiding gaf. Eerst trokken de Brits-Indiërs weg en later bleek het zelfs niet mogelijk de Javanen vast te houden.

Bij de kleine landbouw kregen wij de bezwaren, die uit overproductie voortvloeien; hoe groter oogst, hoe kleiner winst. Het aantal kleine landbouwers groeide steeds aan uit de gelederen, die vroeger de grote landbouw bediende, en zo werden de markten overvoerd met producten, die vaak tegen zeer onbevredigende prijzen moesten worden verhandeld. In de Staten van Suriname heb ik jaren achtereen gepleit voor meer gouvernements bemoeienis op dit terrein, door o.a. conservering van voedingsmiddelen en vruchten in te voeren en door middel van marktveilingen enige orde op zaken te stellen. Het heeft tot dusverre niet mogen gelukken deze idealen te zien verwezenlijken. Indien de pogingen die vroeger werden ondernomen om naar Curaçao te exporteren met meer succes waren bekroond, geloof ik, dat wij thans een heel eind verder zouden zijn.

Velen zijn uit Suriname hierheen gekomen om deze aangelegenheden te bestuderen, zowel bestuursfunctionarissen als particulieren. Uit de cijfers die u wellicht zullen interesseren, noem ik de volgende:

Surinaamse export naar Curaçao en Aruba.

Export van Surinaamse producten naar Curaçao.
In 1935 f 15.028.—; 1939 f 69.388.—; 1942 f 219.589.—.
Naar Aruba:
In 1935 nihil; 1939 f 8.839.—; 1942 f 75.891.—.
De voornaamste producten naar Curaçao: in 1939 en in 1942.

Suiker	f 16.487.—	f 7.480.—
Rijst	„ 32.951.—	„ 153.099.—
Sinaasappelen	„ 1.854.—	„ 318.—
Gomma	„ 1.500.—	„ 2.558.—
Rum	„ 11.495.—	„ 28.315.—

Verder is te vermelden, dat in 1942 de export van peulvruchten en koffie een stijging vertoonde, maar dat b.v. suiker een belangrijke daling te zien gaf. Hoop gaf de rijstexport, die helaas, om redenen die ik u al noemde, voorlopig geen betekenis zal hebben.

Verbetering Landbouw in Suriname gewenst.

Ik geloof, dat er alle redenen zijn de hoofden bij elkaar te steken en de middelen te onderzoeken om na de oorlog de landbouw-situatie gezond te maken in alle opzichten. Alles, wat dezen landbouw aantrekkelijk en lonend kan maken, behoort onverwijld te worden bekeken, want de taak die straks aan de landbouw zal worden opgedragen, is geen gemakkelijke. Het is in dit verband wel nodig de resoluties te bestuderen die de conferentie te Hotsprings zal hebben genomen, omdat deze juist op dit gebied nuttige aanwijzingen zullen geven. Het is bekend, dat deze conferentie van Geallieerde naties zich heeft bezig gehouden met de voedsel-situatie na de oorlog en dat hierbij het ganse terrein der productie, consumptie en distributie onder de loupe is genomen. Aangezien de Nederlandse Regering op deze conferentie vertegenwoordigd was, spreekt het vanzelf, dat de gouvernementen in onze gebiedsdelen op de hoogte zullen worden gehouden van de overeenkomsten die bereikt zijn en de maatregelen, die in dit verband zullen moeten worden genomen.

Ik houd mij overtuigd, dat vooral Suriname als agrarisch land een zekere rol zal hebben te vervullen **en het lijkt mij geenszins uitgesloten, dat Curaçao daarbij geïnteresseerd zal kunnen worden.** Wanneer de ontwikkeling van zaken ook de belangstelling van dit Staatsdeel zou hebben, geloof ik, dat op dit gebied een weldadige samenwerking zich zou kunnen openbaren.

Bereiding van vruchtenwijnen en sigaren is de nieuwste industrie van Suriname.

Men zit in Suriname geenszins bij de pakken neer en er is op velerlei gebied initiatief. Zo is in betrekkelijk korte tijd een industrie tot stand gekomen, die weinigen op zo grote schaal hadden verwacht; ik bedoel de bereiding van vruchtenwijnen in vele soorten. Alhoewel natuurlijk niet alle producten even goed zijn, wordt menig wijntje bereid, dat er wezen mag! Hier opent zich al dadelijk een wijd perspectief voor hen die zich zouden willen interesseren voor de vruchtenteelt en wat daaraan kan voorkomen. Hiernaast vormde zich een vrij ernstig concern voor de ananascultuur met de bedoeling tot conservering der vruchten te geraken. Er was al geruime tijd aandacht besteed aan de tabakscultuur, waardoor in Suriname door de Fraters een sigarenfabriek in werking kon worden gebracht.

Het departement Landbouw-Economische Zaken is bezig met de sinaasappelcultuur en de bereiding van vruchtensappen, waarmede men hoopt voor een toenemende sinaasappelaanplant buiten Suriname markten te kunnen vinden.

Hernieuwing caçao-cultuur mogelijk?

Nader zal moeten worden onderzocht of de caçao-cultuur niet wederom zou kunnen worden geëntameerd. Wij hadden het ongeluk onze ganse caçaocultuur te verliezen door de krullotenziekte, maar wanneer ik u mededeel dat deze cultuur in 1880 opleverde 1 millioen kg., in 1895 rond 4½ millioen kg. en in 1918 nog 2 millioen kg., om daarna bij voortduring te dalen tot 29.000 kg. in 1941, en dit onder invloed der reeds genoemde plantenziekte, dan loont het wel der moeite om na te gaan of een nieuwe aanplant niet mogelijk is met toepassing van maatregelen die een nieuwe ramp zouden kunnen voorkomen.

Ook ten aanzien der katoen, die vroeger goed groeide, maar later wegens ziekten moest worden losgelaten, is het alleszins gerechtvaardigd wederom te experimenteren.

De mijnbouw en het totale aspect der economische situatie in Suriname.

Wanneer ik met zoveel woorden spreek over de landbouw-situatie, betekent dat geenszins dat ik aan deze factor de allesoverheersende plaats wens toe te kennen in de Surinaamse huishouding. Dit zou bovendien in strijd zijn met het maatschappelijk beeld dat zich thans ten onzent heeft ontwikkeld. De mijnindustrie die werd opgebouwd op de bauxieterreinen van de Surinaamse Bauxiet Maatschappij en van de Billiton Maatschappij beheersen thans nagenoeg ten volle het economische leven, door de geweldige productie en verscheping van bauxiet. De arbeid bij de bosbedrijven (goud- en balata) is teruggelopen, voorzover bestudering van het cijfermateriaal leert. Het heeft geen zin u met deze cijfers te vermoeien omdat ik niet bezig ben aan een ontleding van de Surinaamse huishouding, maar u een enigszins begrijpelijk beeld wens te schetsen van het totale aspect onzer economische situatie.

Zoals de zaken thans staan, **danken wij onze sluitende begroting in hoofdzaak aan de geweldige expansie die de bauxietindustrie heeft verkregen!** Het is dan ook te begrijpen, dat de nadelige gevolgen, die uit een kwijnend groot-landbouw- en een onevenwichtig klein-landbouwbedrijf voortvloeien, slechts door deze biezonder gunstige positie van de bauxietwinning kunnen worden bestreden.

Voorzover het van belang was belangstelling tot samenwerking tussen beide gebiedsdelen te prikkelen, zou de attractie m.i. uitgaan van landbouw en wat daarmede samenhangt. Omdat voor de grote lagen der arbeidende bevolking een lonend landbouwbedrijf de beste kansen biedt voor een rustig en bevredigend bestaan, ben ik overtuigd, dat de uitvoering van plannen op dit terrein, ruimte laat voor samenwerking van Curaçao en Suriname, met inachtneming van wederzijdse wensen en belangen. Daarom herhaal ik mijn opmerking, dat het thans de tijd is om alle mogelijkheden te bestuderen en te overwegen in hoeverre participatie van beide partijen aan redelijke verwachtingen zou kunnen beantwoorden.

Het zal mij aangenaam zijn met mijn beschouwingen daartoe te hebben kunnen bijdragen en ik zal mij er zeer in verheugen, wanneer de toekomst zou kunnen uitwijzen, dat deze beide gebiedsdelen elkaar op dit terrein van dienst zijn geweest in het waarachtig en onzelfzuchtig belang, die van zustergewesten mag worden verwacht.

Laten zij, die in deze leiding en voorlichting hebben te geven, niet versagen, doch met de oprechte wil een weg te vinden, aan de arbeid gaan!

Saamhorigheid Curaçao — Suriname in rijksverband.

Het zou niet getuigen van een juist begrip van het huidig tijdsgewricht, wanneer ik alleen uw aandacht verzocht voor een samenwerking op materieel terrein. Onze verhoudingen zowel jegens elkander, als ten opzichte van het Nederlandse Rijk in het algemeen, worden door de huidige oorlog op zeer biezondere wijze bepaald. Het feit, dat zowel Europees als Aziatisch Nederland door onze vijanden zijn bezet, doet de betekenis van Curaçao en Suriname in het Rijksverband in vele opzichten een grondige wijziging ondergaan.

Onze gebiedsdelen zijn niet langer de rustige stukken Nederlands bezit, die in het grote geheel der Rijksdomeinen de aandacht hebben, die door opvolgende regeringen voldoende werd geacht. Neen, sedert Mei 1940 en Februari 1942 zijn wij de enig overgebleven vrije Nederlandse gebiedsdelen en is ons de taak opgedragen de Nederlandse Vlag op eigen gebied te verdedigen, en te helpen terugbrengen naar die Rijksdelen, waar de vijand ze heeft besmeurd en neergehaald!

Het is thans niet de tijd om de blik achter ons te werpen en de vele en ernstige grieven van algemeen-politieken of van plaatselijke aard naar voren te brengen, en wij wensen ons niet te onttrekken aan de volbrenging van een taak, die door ons als loyale Nederlanders met offervaardigheid en onzelfzuchtigheid wordt aanvaard!

Suriname heeft zowel in Nederland als in Nederlands-Indië vele honderden zonen, die schouder aan schouder hebben medegestreden en die thans de druk der bezetting mede ondergaan als Nederlanders, die nimmer in gebreke zullen blijven zich op eervolle wijze van hun plichten te kwijten. Hetzelfde is ongetwijfeld het geval voor de Curaçaoënaren, die in bezet Nederland leven. En hier op Curaçaose bodem staan eveneens vele honderdtallen Surinamers ingeschakeld in een der meest vitale oorlogsindustrieën, om met inzet van alle krachten hun aandeel te leveren in de gezamenlijke arbeid, ten dienste der oorlogvoering. Het is een symbool, dat hier Suriname en Curaçao verenigd staan aan een der fronten, die zulk een grote betekenis hebben voor de oorlog.

Zo leren jonge mannen dezer beide gebiedsdelen elkander kennen en waarderen op een veld, waar elk zich zo volkomen moet geven, dat in deze arbeid de groei en bloei van een gezonde broederschap en nationaal eenheidsbewustzijn niet kunnen uitblijven.

Saamhorigheid Curaçao — Suriname in de algemene defensie.

Het is verder ook op het terrein der algemene defensie, dat de saamhorigheid tot uiting komt en de beide gewesten nader tot elkander worden gebracht. Zo kan het niet anders of de bouwstoffen voor een hecht bouwwerk worden overvloedig aangedragen!

En het zijn deze bouwstoffen, die onmisbaar zijn voor het voortbestaan van de Rijkseenheid. Daar is zo weinig betekenis in eenheidsgedachte, wanneer zij geen gestalte aanneemt, de duidelijk en onmiskenbaar is. Hiervoor is nodig, dat in de samenleving alle onderlinge verdeeldheid met beslistheid worde bestreden en alles wordt omlaag gehaald, dat bedoeld is als scheidingslijn of scheidsmuur!

De bevolking van Curaçao en van Suriname hebben door alle tijden de meest treffende bewijzen gegeven van een juist begrip voor nationale eenheidszin, en bij alle gelegenheden hebben zij haar liefde voor het Koningshuis en haar trouw aan Oranje bewezen. En zij deden dit bij voortduring, ondanks vele grieven over Regeringsbeleid en gouvernementele bewindvoering.

Samenwerking Curaçao — Suriname is nodig ter bereiking staatkundig ideaal.

Maar juist wegens de aanwezigheid van deze hartelijke en eerlijke gezindheid jegens Oranje en Nederland, heeft de bevolking van Suriname en van Curaçao er recht op, dat naar haar stem worde geluisterd en de vingerwijzingen worden begrepen, die vaak en duidelijk worden gegeven door hen, die geroepen zijn de Vox populi te doen weerklinken! Wanneer Gouvernement en Regering blind en doof blijven voor veel, dat al te duidelijk wordt te verstaan gegeven, zal tevergeefs worden gearbeid aan een Eenheid, die bestand zal blijken tegen elke aanval!

Het is van overwegend belang, dat alle groepen, die samen de Nederlandse bevolking uitmaken, elkander verdragen en waarderen. Deze is de enigste basis, waarop ooit het gebouw der Nationale Eenheid zó kan worden opgetrokken, dat het alle stormen kan weerstaan en tegelijkertijd kan groeien in kracht. Hiertoe is nodig, dat de groepen tot elkaar komen met de o[...] rechte begeerte elkaar te leren kenn[...] en te steunen! Niemand zal durv[...] beweren, dat op dit gebied niet gezo[...]digd wordt en de ervaringen, die [...] achter ons liggende tijden hebben g[...]bracht, zullen ertoe leiden voor [...] toekomst nieuwe banen te betrede[...] Het is bij deze arbeid, dat Curaçao [...] Suriname ernstig en welbewust zull[...] hebben samen te werken tot het ve[...]krijgen van toestanden, die bevre[...]ging kunnen geven aan allen, die [...] waarheid willen zijn Nederlanders [...] het Rijksverband. Aan deze arbe[...] hebben wij allen deel te nemen, en h[...] stemt hoopvol en bemoedigend, dat [...] veel dat verdeelt, ook veel aanwez[...] is, dat kan samenbinden met een hec[...]te band!

Samen hebben wij de opdracht [...] Nederlandse cultuur uit te dragen na[...] de wereld rondom ons! Wat er a[...] culturelen arbeid in onze gewest[...] werd gewrocht dient met zorg te wo[...]den bewaard en tot grotere hoogt[...] opgevoerd.

Het Nederlandse Volk geeft g[...]durende de bezetting ~~qualiteiten~~ [...] aanschouwen, die slechts aan een h[...]ge cultuur zijn te danken. De eensg[...]zindheid en de onverzettelijkheid va[...] vrijwel het gehele Volk is de openba[...]ring van latente krachten, die men ni[...] kon vermoeden in zulke mate aanw[...]zig te zijn! De Hollanders [sic!] zij[...] zozeer verdeeld in opvattingen op haa[...] elk gebied van geestelijk leven, d[...] men de manifestatie van eenheid e[...] onverdeelbaarheid niet zou verwachte[...]

Maar juist onder de grootste dru[...] die ooit op dit Volk werd gelegd, zij[...] alle scheidsmuren gevallen en al[...] slagbomen neergeveld, en staat zo i[...] Holland [en in de andere 9 provinciën — Redactie] als in Indië het Volk m[...] fierheid en geestkracht in deze strij[...] die het dan ook nimmer zal verlieze[...]

Dit feit is het bewijs van de wa[...] adel, die in een cultuur van eeuwen [...] opgebouwd, en allen, die het genoege[...] hebben gehad in de gebiedsdelen of i[...] het moederland in aanraking te kome[...] met waarlijk hoogstaande Hollande[...] [sic], zullen het beamen, dat deze o[...]ze rijksgenoten behoren tot een de[...] Europese Volken met wel zeer hoo[...] opgevoerde cultuur!

Welnu, het is ongetwijfeld de hou[...]ding van deze mannen en vrouwe[...] die inspirerend heeft gewerkt op he[...] grootste deel der onderdrukte rijksge[...]noten. Verdedigd wordt datgene, wa[...] gegroeid is uit zorgvuldig gecultivee[...] de gaven en talenten, op elk gebie[...] van het leven. Deze grote schatten de[...] Nederlandse cultuur te bewaren voo[...] totale vernietiging, dat is de taak va[...] het front op het bezette gebied, zowe[...] van de fronten daarbuiten. En op ee[...] dezer fronten, een der meest vitale, zijn ook wij, Curaçao en Suriname, in[...]geschakeld! **Wij kennen onze plichten en wij zullen niet versagen. Op de wijze, die van ons verwacht wordt staan wij op onze plaats en met trouw aan Koningin en Regering en genegenheid voor onze rijksgenoten in de verdrukking, zullen wij alles geven waartoe wij worden uitgenodigd en vallen de binnen de uiterste grenzen van on[...] vermogen.**

Ik twijfel er niet aan of gij allen zul[...] het met mij eens zijn, dat er dus nie[...] alleen mogelijkheden zijn tot samenwerking onzer beide gebiedsdelen, doch dat deze samenwerking gebiedend is op het algemene strijdperk, waarop het Nederlandse Rijk zijn bloedige kamp voert, en het is mij aangenaam te kunnen constateren, dat zowel Curaçao als Suriname, zij het totdusverre elk afzonderlijk, op alleszins vruchtbare wijze zich kwijten van hun zedelijke verplichtingen!